

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 406/2011-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. októbra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť A. B., T., právne zastúpenej advokátom JUDr. M. Š., B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva na rovnaké postavenie pred súdom podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 31 C 74/2006, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. B. **o d m i e t a** pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. júla 2011 doručená sťažnosť A. B. (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „sťažovateľ“), ktorou

namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na rovnaké postavenie pred súdom podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a podľa čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „medzinárodný pakt“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“, v citáciách aj „porušovateľ“) v konaní vedenom pod sp. zn. 31 C 74/2006.

2. Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených listín vyplýva, že sťažovateľka je v procesnom postavení odporcu v konaní vedenom pred okresným súdom pod sp. zn. 31 C 74/2006 o zaplatenie sumy 15 425,21 € s príslušenstvom, v ktorom sa navrhovatelia od sťažovateľky domáhajú peňažnej náhrady za užívanie pozemku v ich vlastníctve, na ktorom sa nachádza stavba – rodinný dom vo vlastníctve sťažovateľky (sťažovateľka nadobudla nehnuteľnosť „na základe vlastnoručného závetu poručiteľky“ a navrhovatelia v rámci dedičského konania, resp. časť následne aj darovacími zmluvami medzi zákonnými dedičmi). Predmetná vec nebola ešte meritórne rozhodnutá ani na súde prvého stupňa.

3. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že už v podanom odpore zo 14. júna 2006 proti platobnému rozkazu č. k. 35 Ro 295/2006-27 z 19. mája 2006 namietala „neurčitost' splnomocnenia na zastupovanie navrhovateľov, ktoré bolo súčasťou návrhu, a to z dôvodu absencie špecifikácie splnomocniteľov“ (sú uvedené len ich mená a priezviská a tiež nie je dostatočne konkretizovaný predmet sporu, pozn.), a okresný súd aj napriek jej viacerým námietkam po „ani takmer 5 rokoch... konania neodstránil nedostatky návrhu na začatie konania“. Až výzvou z 28. októbra 2010 adresovanou právnej zástupkyňi navrhovateľov začal okresný súd odstraňovať nedostatky tohto návrhu.

4. Sťažovateľka ďalej uviedla, že okresný súd „počas celého doterajšieho konania konal nielen o vadnom návrhu na začatie konania a neprihliadol na opakovane vznesené námietky sťažovateľa..., ale zároveň rozhodoval len o procesných návrhoch navrhovateľov. Porušovateľ rozhodol o podaní navrhovateľov zo dňa 26. 03. 2008 týkajúceho sa jednak

čiastočného späťvzatia návrhu ako aj zmeny návrhu. Porušovateľ ďalej rozhodol tiež o čiastočnom späťvzati návrhu na začatie konania, a to na základe podania navrhovateľov zo dňa 30. 12. 2010.

Porušovateľ však do dnešného dňa nerozhodol o návrhu sťažovateľa na prerušenie konania, ktoré bolo porušovateľovi doručené krátkou cestou na pojednávaní dňa 18.03.2010. Porušovateľ ďalej viac ako 4 roky ignoroval opakovane vznášané námietky sťažovateľa týkajúce sa nedostatku plnomocenstva doloženého k návrhu na začatie konania.“.

5. Sťažovateľka tvrdí, že okresný súd týmto postupom (body 3 a 4) porušil ňou označené práva zaručené ústavou, listinou, dohovorom a medzinárodným paktom.

6. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom: „Právo A. B.... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy... a čl. 36 ods. 1 Listiny..., na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru..., na rovnaké postavenie pred súdom podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy... a podľa čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu... a práva na rovnosť zbraní, ktoré je súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... postupom Okresného súdu... v súdnom konaní sp. zn.: 31C/74/2006 porušené bolo.“ Súčasne navrhla, aby jej bolo priznané primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 € a náhrada trov právneho zastúpenia vo výške 314,18 €.

7. Sťažovateľka ako dôkazový materiál k sťažnosti pripojila žalobu a návrh na vydanie platobného rozkazu z 28. marca 2006, namietané splnomocnenie z 28. marca 2006, odpor zo 14. júna 2006 proti platobnému rozkazu č. k. 35 Ro 295/2006-27, zápisnice z pojednávaní konaných 16. novembra 2007, 15. januára 2008, 26. februára 2008, odvolanie sťažovateľky zo 7. júna 2008 proti uzneseniu okresného súdu z 15. apríla 2008 o zastavení časti konania a pripustení zmeny žaloby, vyjadrenie sťažovateľky z 27. augusta 2009 k čiastočnému späťvzatiu žaloby z 28. marca 2008, návrh sťažovateľky z 18. marca 2010 „na prerušenie súdneho konania... o zaplatenie 15.425,21 € s príslušenstvom“, lebo na okresnom súde na návrh sťažovateľky prebieha pod sp. zn. 14 C 8/2009 „konanie o určenie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu..., ktorým budú upravené vzájomné

právne vzťahy medzi účastníkmi konania týkajúce sa užívania pozemku...“; uznesenie okresného súdu č. k. 31 C 74/2006-201 z 28. októbra 2010 – výzva navrhovateľom na doplnenie ich podania (návrhu) z 28. marca 2006, upravené splnomocnenia navrhovateľov pre advokátku JUDr. Z. C. z 26. októbra 2010 (k splnomocneniu z 28. marca 2006), výzva okresného súdu z 8. novembra 2010 pre navrhovateľov na oznámenie, kto ich bude zastupovať v ďalšom konaní (JUDr. Z. C. alebo JUDr. R. B.), záznam súdnej kancelárie (č. l. 205 súdneho spisu 31 C...) z 8. decembra 2010, že na výzvu okresného súdu z 8. novembra 2010 nedali navrhovatelia „do dnešného dňa“ odpoveď.

8. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka (kvalifikovane právne zastúpená) ako dôkazový materiál nepredložila (okrem uznesenia – výzvy navrhovateľom z 8. októbra 2010 na doplnenie ich návrhu z 28. marca 2006, ktoré sa však týkalo len adresátov, pozn.) žiadnu písomnosť okresného súdu vo forme právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu (podľa čl. 127 ods. 2 ústavy), ktorým mali byť porušené jej (ňou označené) základné práva a slobody, čo však nekonkretizovala ani v petite sťažnosti (bod 6), v ktorom sa obmedzila len na všeobecné preukázanie na „postupy okresného súdu“, ktorým jej práva mali byť porušené.

II.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

11. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa § 49 zákona o ústavnom súde sťažnosť môže podať fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa porušili jej základné práva alebo slobody, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

14. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, teda sťažnosť ústavnému súdu možno podať len vtedy, keď boli pred jej podaním vyčerpané všetky prostriedky, ktoré zákon na ochranu práv poskytuje. Takým prostriedkom sa podľa ustanovenia § 53 zákona o ústavnom súde rozumie riadny opravný prostriedok, mimoriadny opravný prostriedok, výjímč návrh

na obnovu konania a iný právny prostriedok, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd poskytuje.

15. Už citované ustanovenie zákona o ústavnom súde je vyjadrením ústavnej zásady subsidiarity konania o ústavných sťažnostiach zakotvenej v čl. 127 ods. 1 ústavy. Ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť výlučnou úlohou ústavného súdu, ten v tejto súvislosti predstavuje inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci, teda vtedy, keď náprava pred týmito orgánmi verejnej moci už nie je štandardným postupom možná.

16. Ústavný súd poznamenáva, že ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, pri ktorých prípadnú protiústavnosť spočívajúcu v porušení základných práv a slobôd jednotlivca už nemožno napraviť iným spôsobom.

17. Podľa názoru sťažovateľky okresný súd porušil jej (ňou označené) základné práva najmä tým, že sa nezaoberal jej opakovanými námietkami na nedostatky návrhu na začatie konania a neodstránil ich a napriek tomu konal o takomto návrhu (bod 3), a tiež tým, že do podania sťažnosti ústavnému súdu nerozhodol o jej návrhu z 18. marca 2010 na prerušenie konania, pričom však aktívne rozhodoval len o procesných návrhoch navrhovateľov (body 4 a 7).

18. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v posudzovanej veci sp. zn. 31 C 74/2006 nie je ešte okresným súdom meritórne rozhodnuté.

19. K sťažovateľkou uvádzaným skutočnostiam majúcim preukázať neústavný postup okresného súdu v posudzovanom konaní ústavný súd poznamenáva, že okresný súd sa opakovanými námietkami sťažovateľky o nedostatkoch návrhu na začatie konania začal zaoberať, aj keď so značným časovým odstupom až výzvou (uznesením) z 8. októbra 2010 adresovanou navrhovateľom, ďalšou výzvou z 8. novembra 2010 (bod 7), a tak postupne odstraňovať (robiť vhodné opatrenia podľa § 104 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky

súdny poriadok v znení neskorších predpisov – ďalej len „OSP“) sťažovateľkou vytýkané (odstrániteľné) nedostatky návrhu. Ústavný súd v tejto súvislosti poznamenáva, že sťažovateľka v sťažnosti namietala porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aj keď sa v doterajšom konaní nedožadovala nápravy podaním sťažnosti predsedovi okresného súdu na takéto prietahy, ktorý nedostatok robí sťažnosť v tejto časti neprípustnou.

20. K ďalšej skutočnosti tvoriacej súčasť argumentácie sťažovateľky, t. j. nezaobráním sa a nerozhodnutím o jej návrhu z 18. marca 2010 na prerušenie súdneho konania vo veci vedenej pod sp. zn. 31 C 74/2006, až do rozhodnutia okresného súdu vo veci uvedenej pod sp. zn. 14 C 8/2008 (bod 7) ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľka v okolnostiach uvádzaných skutočností namieta vlastne nečinnosť okresného súdu, ktorý nekoná o jej procesnom návrhu. O nečinnosti okresného súdu platí už uvedené v bode 19, t. j. že sťažovateľka v oboch prípadoch mala pred podaním ústavnej sťažnosti namietat' u predsedu okresného súdu prietahy (nečinnosť) v konaní okresného súdu postupom podľa § 62 a násl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

21. Vzhľadom na už uvedené (vyplývajúce z citovaných relevantných právnych noriem, právnych názorov ústavného súdu a skutočností zrejmých z obsahu sťažnosti, pozri body 9 až 20) ústavný súd uzatvára, že v rámci pokračujúceho konania v merite veci (dosiaľ sa vo veci konajúce súdy, no najmä prvostupňový súd zaoberali len procesnými návrhmi účastníkov konania) stále nebolo rozhodnuté, resp. sťažovateľka nevyužila iné účelné prostriedky na zjednanie nápravy (prietahy a nečinnosť).

22. Vychádzajúc z uvedeného považuje ústavný súd terajšie podanie ústavnej sťažnosti za predčasné, lebo pokiaľ by ústavný súd preskúmal sťažnosť ešte predtým, ako vo veci samej definitívne rozhodne príslušný všeobecný súd, resp. pokiaľ sťažovateľka nepodá kvalifikovanú sťažnosť na prietahy v súdnom konaní, mohol by tak zasiahnuť do jeho rozhodovacej činnosti, a tak nedodržať (porušiť) princíp subsidiarity ústavnej sťažnosti vyplývajúci z čl. 127 ústavy (ktorý bol v danom prípade vymedzený v bodoch 9 až 16).

Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky ako neprípustnú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

23. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v sťažnosti (bod 6).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. októbra 2011